

ŁÓDZKIE Gazeta WIECZORNE

Numer pojedynczy 20 gr.

Redakcja: Zawadzka 1. Administracja: Piotrkowska 11. Telefony: 38-28, 228 i 229.
Redakcja otwarta od godz. 8 rano do 4 po poł. Administracja czynna od godz. 8 rano do 7 wiecz. bez przerwy.
Redaktor lub jego zastępca oraz dyrektor wydawnictwa przyjmują od godziny 1 do 3 po południu.

Wychodzi o godz. 2-iej po poł.

Obrońcy praworządności nie przelali daremnie swej krwi!

Warszawa zostanie oczyszczona z mętów bolszewickich.

Przeszło 1000 podejrzanych osób zaarrestowano w stolicy.

Z Warszawy telefonują:

Wczoraj późnym wieczorem z rozkazu głównej komendy policji państwowej wszystkie rejony urzędu śledczego w pełnym swym składzie, przy pomocy kilkuset policjantów szkoły policyjnej dokonywały masowej obławy jednocześnie w kilku cukierniach i restauracjach w śródmieściu.

W wyniku obławy zatrzymano w różnych punktach miasta około 1000 osób, które przeprowadzono do Urzędu śled-

czego, w celach ustalenia tożsamości i slychane wrażenie w mieście, zwłaszcza dokonania rewizji osobistej. że zatrzymanych prowadzono przez ulicę

Obrzymia ta obława wywołała nie- większymi grupami

pod silną eskortą policji.

Do tej pory około 200 osób, nie mogących się narazie wylegitymować, aresztowano i umieszczono w areszcie centralnym przy ul. Daniłowiczowskiej.

Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili, aresztowania te pozostają w związku z wykrytą onegdaj

komunistyczną organizacją wojskową.

W samej tylko cukierni „Pod kolumnadą” w Ogrodzie Saskim aresztowano kilkadziesiąt osób.

Litościwe dziecko.

— Matusiu, daj mi dwadzieścia groszy...
— Po co ci dwadzieścia groszy?
— Przed domem stoi żebrak, chcę mu dać... dwa grosze.

Straszliwe upały w Niemczech.

Wędrowni berlińczyków po wodę. — Nieszczęśliwe wypadki na prowincji.

Berlin, 23 7. — Upały w Berlinie stają się dla mieszkańców prawdziwą plagą.

Dzisiaj w południe termometr wykazał 40 stopni C. Wielkie upały sprawiły, że w zachodniej części Berlina zabrakło wody.

Tysiące mieszkańców wędruje do innych dzielnic, by otrzymać choć odrobinę tego najbardziej dziś cenionego napoju.

Meldunki telefoniczne z całych Niemiec wskazują, że na prowincji upały są jeszcze większe i spowodowały wiele nieszczęśliwych wypadków.

Gielda

Pierwsza przedg. warszawska.

Belgia	24,08
Holandja	208,02
Kopenhaga	112,65
Londyn	25,27
Nowy-York	5,17
Paryż	24,54
Praga	15,41
Szwajcaria	100,95
Wiedeń	73,10
Włochy	19,23

Druga przedg. warszawska.

Nowy-York	5,22 1/2
Tendencja dla walut utrzymana.	

Przedgielda gdańska.

Złoty	99,00
Warszawa	99,00
Dolar	5,17
Przekaz na Warszawę	5,18

Drogi komunistycznych konspiracji prowadzą do hotelu Rzymskiego.

37 osób aresztowano za udział w spisku na ducha armji polskiej.

Podobnie jak we wszystkich aferach komunistycznych śledztwo w sprawie wykrytej organizacji komunistycznej, mającej prowadzić agitację w wojsku, natrafia na dowody kontaktu spiskowców z pośelstwem sowieckim.

Świadczą o tem znalezione instrukcje „kominternu” dla organizacji, opracowane przez „sztab sztabów generalnych” wojskowej międzynarodówki w Moskwie

Aresztowani członkowie Zw. młodzieży komunistycznej byli jedynie pionkami, drobną „jaczeką” jakiejś wielkiej organi-

zacji szpiegowsko-agitacyjnej.

Śledztwo natrafilo również na pewne ślady kontaktu nowo wykrytej szajki ze schwytanymi bandytami Kniewskim i Fijałkowskim.

Dotychczas aresztowano 37 osób. Na liście głównych działaczy, obok wymienionych już Stanisława Flatau, Fiszbena Natana i Ryfki Kutnerówny, wpisane dziś należy Ryszarda Wyszomirskiego, Zygmunta Zielińskiego, Władysława Dziubińskiego i 55-letniego Wacława Sobonia.

Uzbrojeni w karabiny maszynowe sowbandyci

oblegli polską strażnicę

W miejscowości Zahacie pow. dziśnieńskiego w pobliżu granicy sowieckiej pomiędzy 181 a 183 słupem granicznym rozegrała się nocy ubiegłej krwawa walka pomiędzy załogą naszej strażnicy nr 11, a banda dywersyjna.

O godzinie 11-iej w nocy około 50 dywersantów przedostało się z Bolszewji przez granicę polską i otoczywszy strażnicę tyraljery rozpoczęło ogień z karabinów maszynowych.

Załoga odpowiedziała ogniem.

Zaciekle walczyła do świtu.

Nad ranem, na odgłos strzałów, przybyła na pomoc załoga z pobliskiej polskiej strażnicy „Stelmachowo”. Dywersanci próbowali uciekać w kierunku granicy sowieckiej, ale odwrót im odcięto. Za dywersantami zarządzono pościg, w którym bierze udział szwadron K. O. P.

Żołnierze nasi zeznają, że wśród dywersantów zauważyli umundurowanych żołnierzy sowieckich, oraz że w chwili ucieczki bandy na granicy sowieckiej puszczano orientacyjne rakiety.

Pies w szale zazdrości zagryzł dziecko, które zabrał mu miłość żywicieli.

Berlin, 23 7. — Wielkie poruszenie wywołał sensacyjny wypadek zagryzienia dziecka robotnika Franza Schmechla przez psa domowego.

Pies upatrzywszy chwilę, kiedy matka dziecka wyszła do drugiego pokoju, skoczył do stojącej pod ścianą kołyski, i zatopiwszy kły w szyję dziecka, zagryzł je na śmierć.

Wezwany weterynarz przypuszcza, że pies działał w przystępie zazdrości — ponieważ Schmechlowie po przyjeździe na świat dziecka zaniedbali psa.

Bezkarność.

Osfajnie wypadki na ulicach Warszawy są groźnym memento dla tych czynników rządowych, które jawnie lub skrycie holdowały zasadzie wymiany schwytych na zbrodni przeciw państwu lub społeczeństwu służalców moskiewskiego kominternu. Powoli doszło w Polsce do tego, że każdy zbrodniarz lub bandyta może być pewien zupełnej bezkarności, o ile tylko wstąpi do organizacji, sfojonej pod dyktando sowieckiego poselstwa w Warszawie. Ponieważ są to przeważnie ludzie którzy są w stałym konflikcie z prawem karnym, tworzenie z nich bojówek komunistycznych nie napotyka na żadne trudności, zwłaszcza, że otrzymują doskonałe wynagrodzenie, a jedynym ryzykiem jest odjazd do Bolszewji, gdzie na nich czeka ją honory „męczenników”.

Trzeba sobie zdać sprawę z tego, że liczne wystąpienia komunistycznych terrorystów w ostatnich czasach, są w równej części spowodowane tą właśnie psychozą bezkarności, którą umiejętnie wykorzystują agenci sowieccy dla swoich celów. Krew niewinnych ofiar rozmaitych zajęć z bojówkami komunistycznymi spada ciężkim brzemieniem na tych ludzi, którzy dla uniknięcia różnych trudności idą po linii najmniejszego oporu.

Falszywym jest mniemanie, że etyka obowiązuje jedynie jednostki, a nie społeczeństwa i państwa. Nie możemy tego samego czynu uważać za zły i karygodny, o ile go się dopuścił jakiś osobnik przy padkowym nie związany z misją sowiecką, a przepuszczać płazem największe zbrodnie dlatego tylko, że nasi wrogowie grożą śmiercią naszym niewinnym rodakom za kordonem. W Rosji żyje jeszcze kilka set tysięcy, a może nawet milion naszych rodaków, z których tylko garstka holduje ideom komunistycznym.

Jeżeli więc system wymiany miałby się utrwalić, przeciwko czemu zresztą od samego początku protestuje olbrzymia większość społeczeństwa, stworzono by u nas eldorado dla bandytów i aferzystów. Nie ulega bowiem żadnej wątpliwości, że tylko garstka służalców moskiewskich pracuje dla nich z przekonania, przeważna zaś część idzie na łatwy i niezbyt ryzykowny zarobek. Pomimo wielokrotnych bowiem zapewnień naszych czynników miarodajnych, system stosowania wymiany nie został jeszcze zarzucony i obecnie coraz uporczywiej utrzymują się pogłoski o bliskiej wymianie „króla” szpiegów bolszewickich Illinicza.

Samo istnienie możliwości wymiany oddziaływa demoralizująco na słabe charakterystyki i elementy przestępcze; należało by więc tę możliwość zupełnie wykluczyć. Staćby się to mogło jedynie zapomocą specjalnej ustawy sejmowej, która by wyraźnie i niedwuznacznie bez dopuszczania jakichkolwiek wyjątków, wykluczyła nieznośny wrzód wymiany, który nam coraz więcej daje się we znaki. W rezultacie przynieslibyśmy nawet ulgę naszym rodakom w Bolszewji, albowiem jest rzeczą pewną, że wielu z nich zostaje aresztowanych jedynie celem stworzenia odpowiedniej rezerwy do wymiany.

Gdy ta możliwość zniknie, bolszewicy nie będą mieli żadnego celu przygotowywania „zapasów”, skazanych na śmierć, my zaś fakcie odefchemiemy, albowiem pewnością ciężkiej kary odstraszy wielu amatorów służby bolszewickiej u nas w kraju, neonych obecnie nadzieją bezkarności.

Czytajcie

„Kurjer Łódzki”

Nowe starcie na pograniczu wołyńskim.

Bolszewickie prowokacje Korpusu Ochrony Pogranicza.

Warszawa, 23 lipca. — Z Łucka donoszą, że w dniu wczorajszym w okolicy Krzemienia, na pograniczu rosyjskim, w tym samym miejscu, gdzie został porwany por. Mączyński przez bolszewików, pojawił się oficer rosyjski na koniu i zaczął dawać naszym żołnierzom K. O. P. znaki, aby przeszli na stronę bolszewicką.

Zachęcony milczeniem ze strony naszych żołnierzy, przejechał granicę i chciał się rozmówić z naszymi żołnierzami. Patrol kazał mu podnieść ręce do góry. Oficer odpowiedział na to, wyjmując rewolwer i zaczął strzelać. Wtenczas żołnierze dali do niego salwę i położyli trupem.

W tym momencie ukazała się ze stro-

ny rosyjskiej tyralierka bolszewicka. Nasi żołnierze pod naporem przeważających sił, musieli się cofnąć, a wtedy bolszewicy, zabrali trupa oficera i cofnęli się na swoje terytorjum.

DAREMNE PRÓBY RENEGATÓW ZDE MORALIZOWANIA NASZYCH ŻOŁNIERZY.

Warszawa, 23 lipca. — Onegdaj przy słupie granicznym 1800 w powiecie krzemienieckim zajechała furmanka z pięciu żołnierzami bolszewickimi i zaczęła kosić trawę na pasie neutralnym.

Na protesty naszych posterunków, żołnierze ci mówili po polsku, zaczęli nawoływać naszych żołnierzy do przejścia na stronę bolszewicką, poczem zanucili: —

„Tam na błoni błyszczy kwiecie”

Gdy jednak nie ustępowali z neutralnego pasa, a nawet jeden z żołnierzy bolszewickich podniósł karabin i chciał strzelić do posterunku polskiego — strażnik celnym strzałem położył bolszewika.

Wywiązała się strzelanina, w rezultacie której dwaj bolszewicy zostali zabici, pozostałych 3 zbiegło na swoją stronę, pozostawiając zabitych.

Z chwilą oddalenia się furmanki, ze strony bolszewickiej otworzono ogień z karabinów maszynowych.

Następnego dnia na tem samym miejscu zdarzył się wypadek zabicia oficera sowieckiego.

Wśród urzędników niema komunistów

Od Zarządu głównego stowarzyszenia urzędników państwowych otrzymujemy następujące oświadczenie:

W numerze z 19 b. m. „Rzeczypospolitej” w artykule p. t. „Co społeczeństwo polskie mówi o tragedji piątkowej” kilkakrotnie głośno powtórzono twierdzenie, że wśród urzędników państwowych, zwłaszcza w ministerstwie pracy i opieki społecznej nawet na wysokich stanowiskach jest szereg osób bolszewizujących i sympatyków komunistycznych, nawet należących do tajnego sztabu bolszewickiego.

Uważając, że tolerowanie wśród urzęd-

ników państwowych elementów bolszewizujących jest niedopuszczalne, niezgodne z ich misją i przepisami oraz, że obowiązkiem zarówno władz bezpieczeństwa jak i sądowych jest zapewnienie państwu porządku, spokoju i poszanowania prawa, a zadaniem społeczeństwa jest stworzenie warunków ułatwiających władzom spełnianie tych obowiązków, Zarząd główny stowarzyszenia urzędników państwowych musi zastrzec się przeciw formie i metodzie głośnych obciążań zarzutami urzędników państwowych bez wskazywania winnych, ponieważ to podrywa zaufanie do ogółu urzędniczego, stojącego

niezachwianie i ofiarnie na gruncie dobra państwowego i konstytucji i reprezentującego administrację państwową, przyczem nie ułatwia, a utrudnia postępowanie kompetentnych organów, powołanych do walki z przestępcami.

Na podstawie znajomości istotnego stanu rzeczy, Zarząd stwierdza, że zarzuty co do komunizujących elementów wśród urzędników ministerstwa pracy i opieki społecznej są niezgodne z prawdą i krzywdzące zespól, który stale daje dowody swego państwowego partyotyzmu.

Delegacja żydowskiego kongresu Ameryki u ministra Skrzyńskiego.

New-York, 23 7 (PAT). — Delegacja żydowskiego kongresu Ameryki przedstawiła ministrowi Skrzyńskiemu w imieniu wyznawców religji Mojżeszowej, a dres oraz wyraziła ministrowi wdzięczność, że był sprawcą zbliżenia między Rządem polskim, a przedstawicielami żydowskiej mniejszości.

Delegacja wyraziła zadowolenie swe

z powodu układu, zawartego pomiędzy Rządem polskim, a przedstawicielami żydów, który ma na celu ochronę pełni praw obywateli w Polsce.

Minister podziękował delegatom za ich krok, oraz wyraził nadzieję, że układ polsko-żydowski przyniesie ostateczne rozwiązanie sprawy żydowskiej w Polsce.

Francję zatapiają ulewne burze.

Paryż, 23. 7. (Pat.) — Gwałtowne burze i ulewne deszcze nawiedziły całą Francję, powodując wielkie straty, oraz liczne ofiary w ludziach.

W Paryżu piorun zniszczył „Mały Ma-

gazyn”. W okolicy Bordellais cyklon spustoszył lany zbóż i winnice.

W okolicach Górnej Garony zboża zostały zniszczone, a zniszczona jedna fabryka i dwa mosty.

Uwięziona żona.

Tajemnica francuskiego zamku.

Z Paryża donoszą, iż policja tamtejsza została zaalarmowana listem anonimowym, oskarżającym pisarza Solera, iż więzi on w swym zamku żonę w warunkach ohydnych.

Śledztwo policyjne wykazało, że oskarżenia anonimowe bynajmniej nie miały się prawdą. Soler, zamieszkuje wspólny zamek, należący do jego żony. Ludność okoliczna często słyszała z zamku wołania o pomoc. Policja stwierdziła, że wszystkie wejścia do zamku zamknięte były łańcuchami, oraz, że pani Soler trzymana była w małym pokoju, którego niewolno jej było opuszczać.

Była ona żywiona wyłącznie jajami i mlekiem i to w sposób tak niewystarczający, że wkraczając tam, policja otrzymała wrażenie, iż patrzy na szkielet ludzki. Trzeba też było panią So-

ler umieścić natychmiast w szpitalu.

Nieszczęśliwa ta opowiedziała następnie policji, że wyszła zamaż przed 25 laty i z powodu tego małżeństwa poróżniła się ze swoją rodziną.

Soler zmusił ją do podpisania testamentu, zapisującego mu wszystkie posiadłości żony. Śledztwo wykazało dalej, iż Soler trzymał żonę pod strażą p. de la Blanche, i stwierdzono jeszcze ponadto, że Soler wezwał przed pewnym czasem trzech lekarzy, oświadczając im, iż żona jego jest chora umysłowo. Lekarze zbadali żonę, ale orzekli, że jest ona wprawdzie bardzo wyczerpana nerwowo, ale umysłowo jest zdrowa.

Narazie Soler i p. de la Blanche pozostają na wolności, ale wytoczono im proces o pozbawienie wolności p. Soler, przy pomocy gwałtu.

Lokaut włókienniczy w Anglii

250 tys. robotników na bruku.

Londyn, 23. 7. — Jutro ma się rozpocząć w przemyśle włókienniczym lokaut. Lokaut obejmie 250 tysięcy robotników

Jarmark w Rydze.

Kupiectwo polskie nie nadeszło żadnych towarów.

Ryga, 23. 7. — Dokonano tu otwarcia piątej t. zw. wystawy jarmarcznej, co od powiada naszym targom. Pawilon polski jest zamknięty, został bowiem przez kupiectwo polskie zupełnie nieobesłany.

Pierwsze dni Targów przeszły bez transakcyj.

BÓJKA.

Na ulicy Pańskiej 13 w dniu wczorajszym wieczorem wynikła kłótnia pomiędzy Michałem Snyszynskim, zamieszkałym w tymże domu, a Andrzejem Sekowskim, która wkrótce zamieniła się w bójkę, podczas której dotkliwie poranili się obaj napastnicy.

Na miejsce został zawezwany lekarz pogotowia, który udzielił pomocy, pozostawiając ich na miejscu.

NAJECHANA PRZEZ SAMOCHÓD.

Regina Pijawska, zamieszkała przy ul. Głównej 33, córka krawca lat 16, została najechana przez samochód, który bezkarnie zbiegł.

Zawezwany lekarz pogotowia udzielił pierwszej pomocy nieszczęśliwej ofiarze, którą przewiózł do domu.

ZEBRANIE TYTUNIOWCÓW.

W dniu dzisiejszym o godzinie 4 po południu, w sali Domu Ludowego przy ulicy Przejazd 34, odbędzie się zebranie Chrześcijańskiego Związku zawodowego robotników fabryki tytoniowej, na którym przemawiać będzie p. Błaszczyński i p. Plewiński.

Bandycki napad Niemców w Gdańsku na podróżnych Polaków.

Skutki tolerowania agitacji szowinizmu niemieckiego. — Napad celników gdańskich na Polaków. — Zakaz mówienia po polsku. — Brutalne pobicie za polskie słowa. — Polskość pośmiewiskiem bandyckich bojówek gdańskich. — Czy rząd długo jeszcze będzie przypatrywał się z założenymi rękoma?

Kilkrotnie już wskazywaliśmy na szerzący się bezkarnie w Gdańsku szowinizm niemiecki. Nie po raz pierwszy przypominamy raz jeszcze, że wytwarza się atmosfera, która poprzedziła napad niemieckich bojówek na marynarzy francuskich w roku 1921. Dalsza tolerancja tych stosunków może doprowadzić do nieobliczalnych w skutkach następstw. Każda cierpliwość się kończy nawet polska. Czas najwyższy by rząd zajął jakieś stanowisko wobec tego co się tam dzieje. Jak daleko doszło naprężenie szowinistyczne w Gdańsku o tem świadczy następujący wypadek, który opisuje Kurjer „warszawski“.

W środę dnia 15 lipca, o godz. 11 wiecz. na dworcu kolejowym w Gdańsku, na krótko przed odejściem pociągu do Warszawy, rozlegają się przeraźliwe krzyki i wołanie o ratunek kilku młodych panienek, które informują podróżnych: „tam zbóje mordują naszego ojca i brata“. Istotnie, z tumultu i wrzasku, jaki dochodzi, padają raz po raz ordynarne przekleństwa i wymysły niemieckie, a jednocześnie ukazują się pokrwawione i zmasakrowane głowy dwu ludzi, których oprawcy celni z bestjalską zawziętością torturują kulakami i butami. Świadcowie tych wstrętnych scen alarmują napotykaną policję i domagają się obrony podróżnych przed rozbestwionymi opryszkami, nie odnosi to jednak żadnego skutku.

Przeciwnie. Dzieje się coś naopak. Policjanci, zamiast pośpieszyć z pomocą bitym podróżnym, chwytają rozpaczające panienki, aby je ciągnąć do urzędu policyjnego, gdzie zawleczono również ciężko pobitych i pokrwawionych dwóch Polaków podróżnych.

Wśród świadków tych potwornych i zbrojeckich scen zapanowało zdenerwowanie i oburzenie. Jeden z takich świadków, śpiesząc w tym właśnie czasie do pociągu, p. Zygmunt Kiltynowicz, znany kupiec warszawski, próbował skłonić policjantów gdańskich do interwencji, jednak bezskutecznie; dowiedział się natomiast, że rozbojniczy napad na podróżnych Polaków wynika z następującej jakoby przyczyny:

Jak wiadomo, przyjeżdżający z Gdyni na dworzec w Gdańsku muszą przechodzić przez kontrolę celników. Z Gdyni powracali w środę, w towarzystwie syna i dwu córek, p. Forster, Polak, zamieszkały w Gdańsku. W czasie przechodzenia wspomnianej kontroli celnej, jeden z takich dzikusów celnych przyłożył p. F. pieczęć na dokumencie w innym, niż zwykle miejscu, na co zupełnie luźno, bez cienia pretensji, zwrócił mu p. F. uwagę mówiąc po polsku:

— Zdaje się, że pan źle przyłożył pieczęć?

— Ty psie podły, jak śmiesz mówić w Gdańsku po polsku! — wrzasnął dzikus pruski i rzucił się na p. Forstera, niczem zwierzę na pustyni.

Rozpoczęło się zbrojeckie bicie bezbronnym p. F., z kolei i syna jego, gdy usiłował stanąć w obronie ojca. Ponieważ oprawcy gdańscy zamierzali bić również córki p. F., wybiegły one przerażone z krzykiem, wołając o ratunek. Jak już zanotowaliśmy wyżej, pomocy tej nie udzielił nawet znajdujący się na dworcu policjanci gdańscy.

Przy spisywaniu protokołu policyjnego, gdyż do tragedji tej dodano jeszcze jeden akt komedji — celnicy oskarżyli p. F. o to, że pierwszy rzucił się na celnika i że on właśnie pobił swego syna w przystępie zapewne niepoczytalności. Bezcelność i grubiaństwo dzikusów celnych doszły tu już do gruboskórnego cynizmu.

Świadcowie zajęcia, p. Zygmunt Kiltynowicz i p. Nakoniecznikoff, b. adiutant p. Piłsudskiego, doręczyli pannom Forster, swoje bilety wizytowe i prosili o zameldowanie całej sprawy komisarzowi generalnemu rządu polskiego oraz o powołanie się na nich jako na świadków. Znamienne, że jakaś starsza kobieta, Niemka gdańska, będąca świadkiem bicia podróżnych, za nieprzychylnie odezwanie się o bestjalstwie celników, odebrała również szereg kulaków, które zwaliły ją z nóg.

Podróżni, oczekujący odejścia pociągu do Warszawy, mieli jeszcze sposobność

zaobserwować zachowanie się służby niemieckiej na dworcu w Gdańsku. Zachowanie to da się streścić w jednym wyrazie: ohyda. Od ludzi tych zionie trudna

do pojęcia nienawiść do Polaków. Po opisanych orgjach zbóje podrywali sobie z „polskiej holoły, która nieproszona wzięła na ich podwórko.“

Bohater pantoflowy.

Syn: — Tatusiu, czy zmyliłeś drogę? Mamusia się będzie gniewała, że nie przychodzimy.

Ojciec: — Masz słuszość, mój synu, jedź do domu tramwajem, a ja pójdę się położyć do szpitala. I tak później by mnie tam zawieźli.

Miasto pięknych kobiet.

Korespondent „Neues Wiener Journalu“ doktor Leon Koszela, po pobycie swym w Warszawie opisał wrażenia swe w wyżej wymienionem piśmie, nazywając Warszawę, miastem najpiękniejszych kobiet.

Paryż? Z pewnością! A jednak istnieją jeszcze jedno miasto na świecie, które pod względem pięknych kobiet śmiało może rywalizować ze stolicą nadsekwanią.

Miastem tem jest Warszawa. W tem jedynoludowym mieście, próżno byś się doszukiwał wędrowcze monumentalnych pamiątek Paryża. Nie znajdziesz tu ani Champus Elysées, niema tu Tuilleries'ów, nie strzela ku gwiazdom smukła wieża Eiffel, nie widać tu w nocy różnokolorowych potoków światła.

Niema tu tych wszystkich rzeczy, za którymi tak tęsknią globrotterzy i wycieczkowiec. Warszawa ma tylko pamiątki po swej świetnej niegdyś przeszłości w postaci zamku królewskiego i t. p.

Zrozumiałem po części jest, że War-

szawa, jako miasto, liczące przeszło milion mieszkańców nie wygląda tak, jak inne miasta zachodniej Europy. Złożyły się na to dwie przyczyny: stuletnia niewola moskiewska i wojna. A jednak ma Warszawa coś, co każdemu może zaimponować: Kaziienki.

Jest to wielki park, o niezliczonej ilości pagórków, dolin, pięknych trawników, a w środku nad wodą wznosi się bajeczny pałacyk.

Podczas pogodnych dni zbiera się tu moc młodzieży, oraz starszych, a jest to prawdziwa rewja piękności. Zwiedziłem Paryż, Berlin, Londyn, New York i Hollywood, i przynajmniej muszę, że nigdzie nie widziałem tak pięknych, pełnych gracji kobiet jak w Warszawie. Wszystkie, począwszy od panny sklepowej, a skończywszy na damach z towarzyskiej elity, mają jakiś dziwny, specyficzny szyk, jakiegoś wabika, który nęci i pociąga.

Warszawa może być dumna ze swych Kaziemek i kobiet.

—X—

Przed dzisiejszym koncertem w Helenowie.

„Clou“ dzisiejszego programu — IV symfonia F moll Czajkowskiego, powstała w roku 1879. Autor nadał jej podtytuł: „Potęga losu“ i dedykował ją „najlepszeemu swemu przyjacielowi“ — wspaniałomyślniej bogatej pani z Moskwy, która poczynając od 1877 r. wyznaczyła mu stałą roczną rentę w wysokości 6.000 rubli. Dzięki niej mógł spędzić w Szwajcarii i w San Remo zimę 1877/78 r., szwankując już wówczas mocno na zdrowiu.

IV symfonia Czajkowskiego wyraża myśl: „niechaj cię cieszy radość innych, a będziesz mógł radośnie żyć“ — smutna filozofia rezygnacji — zarodek melancholji, dosięgającej szczytu w łabędziej pieśni wirtuoza — VI Symfonji patetycznej H-moll, którą w dniu 28. V r. b. zainaugurowane zostały Koncerty Symfoniczne. Już bowiem w 1878 r. Czajkowski przeżył swój

dramat miłosny — który w VI Symfonji mistrzowsko uwiecznił.

IV Symfonia składa się z 4-ch zdań: 1) Kantyleny skrzypcowe i wiolonczelowe przeplatane potężnymi głosami fanfar, 2) melancholijne andantino, 2) scherzo z oryginalnym i pikantnym studjum w pizzicato, które jak się wyraża Otton Keller) jest wprowadzie fanim efektem muzycznym, lecz nie zawodzącym nigdy przy dobrej obsadzie orkiestry, 4) dzikie, hałaśliwe allegro w którym wg. jednego z krytyków „brak chyba tylko wystrzałów armatnich“.

Jak widzimy więc IV Symfonia jest konglomeratem tonów o rozległej skali: liryka, pesymizm, pogoda duszy, zmysłowa płochliwość, burza uczuć wreszcie — jednem słowem — rozmach, „chromatyczna gama“ uczuć bujnej, szerokiej słowiańskiej natury.

J. Saw.

O czym myśli prasa polska?

Zasadzki, kryjące się w niemieckiej od powiedzi Briandowi, demaskuje „Kurjer Warszawski“:

Niemcy gotowe są wejść do Ligi „w interesie paktu gwarancyjnego“. Chcacie mnie mieć — mówią — w Genewie, to dobrze, ale na specjalnych warunkach. Czyli, jeszcze wyraźniej mówiąc, jeśli Niemcy mają wejść do Ligi, to po to, aby sparaliżować pomoc wojskowa francuska na wypadek czyjejkolwiek wojny z Polską i Czechosłowacją.

Jak widzimy wszystko się tu obraca około problematów, które Niemcy sobie tworzą na Wschodzie, wszystko ma na względzie Polskę, Czechosłowację i ewentualnie Austrię, przede wszystkim jednak Polskę.

Bo są to, jak chyba już nie potrzeba dowodzić Polakom, pojęcia jednoznaczne: niemiecka swoboda ruchów, to wojna. Jak Amen w pacierzu.

P. Stresemann nie może tracić na dziei, iż czas zrobi ostatecznie swoje nietylko w Londynie, ale i w Paryżu.

Przecież już sam fakt, że sprzymierzeńcy wcale nie napierają na to, aby Niemcy odpowiedziały raz nareszcie na notę aljancką w sprawie rozbrojenia Niemiec, a raczej ich systematycznego zbrojenia się, może napawać otucha. Odpowiedzi niemieckiej w tym względzie niema, natomiast wojska francuskie i belgijskie opuściły już szereg terytoriów, okupowanych za niewykonany obowiązków, płynących z traktatu pokojowego.

Jednakże, lubo tym spekulacjom nie zbywa na pewnem uzasadnieniu realnem, są to bądź co bądź tylko spekulacje. Szydło wylazło już zbyt widocznie z worka, aby świat miał go nie dojrzeć, nawet jeśli ma zmrużone oczy.

„Rzeczpospolita“ dobrze charakteryzuje inscenizację wypracowania i odesłania noty niemieckiej:

Wypracowanie odpowiedzi niemieckiej odbyło się w ramach zwykłej w takich razach inscenizacji. P. Stresemann był bardzo za swoją pokojowość „atakowany“. Jego nacjonalistyczny kol. p. Schiele, minister spraw wewnętrznych, usiłował go nawet „wysadzić z siodła“. Atoli p. Stresemann z trudem „zwyciężył“, obronił wytyczne swej odpowiedzi, ale pod warunkiem, że więcej nie ustąpi ani na jotę. Dnia 15 b. m. rada ministrów Rzeszy aprobowwała tekst noty. Nazajutrz akceptowała ją również komisja spraw zagranicznych „Reichstagu“ (za wyjątkiem komunistów i „völkische“).

Odpowiedź Niemiec jest zreżna i wykretna. Ich niejasny i ogólnikowy plan z 9 lutego osadzony został przez p. Brianda — w porozumieniu z p. Chamberlainem — na mocnych fundamentach istniejących traktatów. Takie fundamenty Niemcom nie odpowiadają, albowiem właśnie o ich naruszenie chodziło. Nie mogli przecież rokowań przerwać, skoro sami pomysłu paktu wysunęli. Więc odpowie dzieli.

W lutym podstawiły Niemcy sojusznikom pułapkę. Sojusznicy w nią nie wpadli, odesłali ją z powrotem do Berlina, dołączając fałkę pokoju. Niemcy tę fałkę napechały prochem i z powrotem ją sojusznikom odesłały...

Stanu Zjednoczone Kabletują Chłom.

Waszyngton, 22 7. — Prezydent Coolidge odesłał rządowi chińskiemu 6.138000 dolarów, wpłaconych tytułem ostatniej raty odszkodowawczej za powstanie bokserskie.

Pieniądze te mają być użyte na szkolnictwo chińskie.

Ameryka pragnie tym wspaniałomyślnym gestem utrwalić sympatje, jakie posiada w Chinach i wzmocnić w ten sposób swe stanowisko na azjatyckim kontynencie.

Reklama --- to potęga!

Straszna tragedia rodzinna.

Wyrodna matka morduje męża i syna w celu otrzymania premii asekuracyjnej. Drugiego syna uratował od śmierci przypadek.

(Od wł. koresp. „Echa“).

Zurich w lipcu.

Na granicy między gminami Monthey i Massongex w kantonie Wallis, tuż nad brzegiem Rodanu znajduje się w pięknej lesistej okolicy samotny dworek, zwany przez okolicznych mieszkańców „Les Yllefes“.

Spokojne i na pozór domostwo, było przed kilkoma dniami miejscem wstrząsającej tragedii rodzinnej. Dnia 18 lipca znaleziono w stajni, przylegającej bezpośrednio do domu, zwłoki młodego chłopca Emila Monnay, ze strasznie zmasakrowaną i pokaleczoną głową. Matka chłopca, wdowa, Marja Monnay, opowiedziała, że chłopiec wyszedł o 4 rano z domu, by dać paszy koniom i najprawdopodobniej, przy wchodzeniu na drabinę spadł, i postrzaskał sobie głowę o kamienną posadzkę.

Ponieważ służba, jako też okoliczni mieszkańcy zeznali, że Marja Monnay nie była najlepszą matką i że w stosunku do synów swych, trzynastoletniego Emila i szesnastoletniego Leona była zawsze brutalną i złą, policja zaczęła powątpiewać w naturalną śmierć chłopca, przeczuwając słusznie, że w grę wchodzi morderstwo.

Jeszcze jeden poważny powód utrzymał przedstawicieli władz w tym mniemaniu, a mianowicie to, że przed niespełna trzema miesiącami, mąż Marji Monnay umarł nagle na jakąś tajemniczą chorobę.

W niespełna tydzień po śmierci małżonki, M. Monnay udana się do pobliskiego miasteczka, gdzie w towarzystwie asekuracyjnym odebrała 20.000 franków,

na jaką bowiem sumę był ubezpieczony jej mąż.

Zrozumiałe tedy podejrzenie wzbudziło wyrażenie chęci przez p. Monnay udania się do miasta. Prowadzący śledztwo komisarz, pozwolił na to, lecz cichaczem wysłał za nią dwóch defektywów, którzy nie spuszczały jej z oka.

Natychmiast po przyjeździe do miasta udana się p. Monnay do tegoż towarzystwa asekuracyjnego i podjęła szesnaście tysięcy franków, za śmierć syna swego, Emila.

Teraz nie ulegało już kwestji, że ona właśnie była sprawczynią morderstwa.

Aresztowana przez śledzących ją agentów wypierała się początkowo, zaklinając się na wszystkie świętości, że czynu tego nie popełniła.

Tę samą metodę stosowała podczas przesłuchania u sędziego śledczego. Humacząc się ze łzami w oczach, że jakże

ona „kochająca matka“ byłaby zdolną zamordować „ubóstwiane dziecko“.

Wobec takiego stanu rzeczy, nie pozostawało nic innego, jak przewiezienie Marji Monnay na miejsce przestępstwa.

Początkowo widok noplamionej krwią podłogi nie zrobił żadnego wrażenia na wyrodnej matce, dopiero widok żelaznego młotka, który znalazł jeden z agentów pod sterą siana, doprowadził ją do omdlenia.

Sprowadzona po raz drugi do sędziego śledczego, nie zapierała się już wcale, lecz z cynizmem oświadczyła, że syna swego zamordowała trzema uderzeniami młotka w głowę, że zwłoki umieściła w tej pozycji, by mogły upozorować upadek z drabiny, następnie z całą bezczelnością opowiedziała, że morderstwa dokonała w celu odebrania sumy ubezpieczeniowej.

Wtracono ją do więzienia w Saint Maurice, lecz długo w nim nie przebywała,

bowiem następnego dnia po aresztowaniu sama wydała wyrok na siebie. Znaleziono ją wiszącą na ramie okiennej, w zastygłej ręce trzymała kartkę zapisanego papieru.

Był to list do sędziego śledczego, w którym przyznawała się do pójścia własnego męża, oraz prosiła, by syna jej, ona, zamieszkałego w Zurychu, otoczyć opieką, bowiem wysłała przed dwoma dniami jednego z robotników swych z poleceniem zamordowania chłopca.

Natychmiast rozłożono nad chłopcem opiekę, a zbrodniarz nie dał długo na siebie czekać; jeszcze tej samej nocy schwyłano go, gdy z nożem w ręku zakradał się do sypialni, w której spał młody Monnay.

Zbrodniarz jak i jego dobrana chlebowdawczyni, wypierał się początkowo jakiejkolwiek styczności z panią Monnay, dopiero gdy mu pokazano list, pisany jej ręką zmienił faktykę i swemi wyjaśnieniami dodał wiele szczegółów do tej tajemniczej sprawy.

Jak wynikało z jego zeznań, pani Monnay była już od dłuższego czasu jego kochanką, i stale namawiała go, do zgładzenia ze świata jej męża i dzieci. Ponieważ Mayera tak się bowiem nazywał ów robotnik, nie chciał początkowo o tem słyszeć, podjęła się sama wykonania szatańskiego planu.

Sprawa ta wywarła ogromnie przygnębiające wrażenie na mieszkańcach okolicznych miast i stała się prawdziwą nęcasją dla cichej i spokojnej okolicy.

L. K.

Notowania cen ziemiopłodów

w Łodzi i w Poznaniu

otrzymać można codziennie **w Agencji Wschodniej**
Oddział w Łodzi, Traugutta 6, Hotel „Savoy”

Telefony 23 51 i 21-50.

Pamiętajcie o inwalidach wojennych!

HENRYK DUVERNOIS.

Tresura.

Pani Izabella Chambreuil wysiadła ze swego automobilu, aby przejść się trochę po bułwarach, gdy wtem coś szczególnego zwróciło jej uwagę.

Na ziemi leżał stary żebrak, sztywny i nieżywy. Obok mały piesek, skowycząc żałośnie, lizał ręce zmarłego i brał w pysk drewniany talerz, służył chwilę i wypuszczał talerz z zębów, jakby swej sztuki zapomniał.

Pani Iza nie żał się zrobiła pieska. Lubiła ona psy, jak wiele innych kobiet, które nie mają w małżeństwie sposobności wyładować uczuciowości: lubił psy niemal sercem starej panny. Tłum dokoła stawał się coraz liczniejszy i ten i ów filozofował.

— Staremu już jest dobrze. Gorzej małej psinie.

Isfonia piesek wyl żałośnie, kiedy jego pana zabierano.

Pani Iza zapytała policjanta:

— Czy mogę zabrać tego psa. Będzie miał dobrze u mnie. Proszę. oto mój adres.

— Ależ, oczywiście!

— Czy chcesz pójść ze mną piesku? — zapytała psa.

Pies spojrzał swemi niespokojnie błyszczącymi ślepiami na panią, która tak łagodnie do niego mówiła i po krótkim namyśle, ukrył się w fałdach jej sukni. Tłum był wzruszony: śmierć starego żebraka, współczucie tej wielkiej damy; — tylko ze strony oczekiwano nieco więcej oporu — ale mimo to niemniej tłum dał wyraz swemu zadowoleniu.

Pani Izabella, zaróżowiona wzruszeniem, skinęła na automobil i wsiadła wraz z pieskiem, który snać na pamiątkę dotychczasowej swej egzystencji niósł w pysku drewnianą tacę. W domu psa wykapano, wyszorowano i nadano miano: Kiki. Zapoznano go też z drugim psem domowym, głupcem, który wcale się nowym swym towarzyszem nie cieszył, równie jak pan Chambreuil, który z irytacją zapytał:

— Cóż to za zwierzę? Skądżeś to wzięła? Ludzie naprawdę pomyśla, że moje interesa źle stoja i że mam zamiar na pont des arts, jako żebrak wystawać. Jeśli chcesz kupić sobie ładnego, młodego, modnego pieska, nie mam nic przeciw temu, ale takie obrzydliwe, wstrętne bydle! Jak niesympficznie smutno wygląda!

Pani Izabella uśmiechnęła się tylko drwiąco.

Jej mąż i fakty jej nie rozumiał!

Pocóż więc miałaby mu opowiadać tę całą historję, któraby wywołała tylko większą nienawiść dla biednego psiny? Piesek jednak będzie jej wdzięczny.

Tymczasem pan Jean Fullemoy ubierał się starannie, aby pójść z wizytą do pani Chambreuil. Sześć krawatów już zmienił, spoglądał bojaźliwie w lustro, które mu miłe rzeczy opowiadało, a potem go rozczarowywało, wskazując małe braki, jakie i najpiękniejsza twarz mieć musi.

A twarz Jeana Fullemoy'a piękna była, szlachetna i pełna młodzieńczej świeżości. Podczas gdy raz jeszcze oglądał się od stóp do głów, wszedł do pokoju jego ojciec:

— Ach! dla kogóż się tak stroisz? Dla której gąski?

— Mam pójść z wizytą.

— Tak? Rób co chcesz, mój chłopcze, młody jesteś, baw się! Dostajesz piętnaście luidorów miesięcznie! W twoim wieku miałem piętnaście franków i znakomicie się bawiłem! Za to jadaliśmy w restauracji i fafczyliśmy na balach! Zda je się, że ty zadajesz się z damami z towarzystwa. Strzeż się...

— Ojciec!

— Ona, udaja, jakoby cię kochała i ro-

bia z ciebie głupca. Wiedzą, że jesteś synem swego ojca i pewnego dnia podadzą ci rachunek. Nie rób takiej dumnej miny. Chyba nie odmówisz mi doświadczenia.

— Ależ, ojciec — chyba są także i niesamolubne kobiety!

— Mało. Dokąd idziesz? Jean nie powiedział prawdy. Do pani Destonne, żony notariusza.

— Ta kobieta ma już koło sześćdziesiątki. To ujdzie. Ale powtarzam ci raz jeszcze, strzeż się tych innych, inaczej drogo zapłacisz!

Jean poszedł do pani Chambreuil, zły na ojca, który swą mową, manierami, a zwłaszcza sposobem myślenia zdradzał prostaka.

Gdy sfanał przed jej drzwiami, pozbył się przykrych myśli: Jakżeby takie naziemskie stworzenie mogło być tak prozajczne. A poza to przecież pan Chambreuil był bogaty i żonie swej niczego nie odma wiał.

Był tego zupełnie pewnym — sympatja, jaką mu wczoraj pani Iza okazała, była absolutnie idealna, prawie powieściowa, kiedy ściskając jej mocno rękę, szepnął: Jestem tak nieszczęśliwy — przez panią!

Zastał ją sama, czytała książkę.

Kiedy Jean wszedł, Iza zrobiła minę, jak ktoś, kogo wyrwano z głębokiej zadumy.

Mr. Chambreuil wyszedł zły z domu. Kiki jadła w kuchni. Pani Iza była w tak dobrym humorze, że żalowała była, gdyby nikt się nie był znalazł, któryby mógł ten jej dobry humor wykorzystać. Młody Fullemoy miał więc jak najlepsze warunki.

Bawilo ją, że był tak nieśmiały, wprowadzony z równowagi.

— Niechże pan usiadzie przecież! — zwróciła się do niego kokieteryjnie. — Czy pan wciąż jeszcze taki nieszczęśliwy?

Jean począł mówić o swem uczuciu. Podczas tego myślał nad tem, czy ma ująć jej rękę i parę chwil ją trzymać w swej dłoni, czy też okryć tę delikatną rączkę pocałunkami. Gdyby Iza wtedy rzekła:

Dzieciak z pana! pójdzcie — gdy zaś powie: Niech pan będzie rozsądny! — zostanie.

Iza nie rzekał nic, tylko podała mu usta.

Był z początku zdumiony — potem z chwycyony.

— Cóż teraz będzie z nami — westchnęła Iza. Cóżem ja zrobiła! Umroże ze wstydu. Idź pan, mój przyjacielu, musisz mieć spokój, aby się zastanowić. Przyjdź pan jutro o tej samej porze. Zobacz, czem pan może być dla mnie. Czy pan zasługuje na moją miłość? Chce dla pana być czemś więcej, aniżeli kaprysem! Piękna główkę oparła przy tych słowach na jego dłoniach.

Jean, który nie wiedział, co robić, złożył pocałunek na jej blond włosach i wyszedł.

W przedpokojku nie było żadnego służącego. Młody człowiek był mocno wzruszony. Prędko ubrał się w palto, gdy wtem usłyszał jakiś szmer podejrzany. To, co ujrzał, miało mu na zawsze pozostać w pamięci.

Przy drzwiach stał na dwóch łapkach pies, trzymający w pysku tacę.

Jean jakby z niebios spadł. Przypomniał mu się słowa ojca: Każą ci wierzyć, że cię kochają... potem przedstawia ci rachunek.

Zebrał pies był wyuczony! Niechby mu jeszcze kto opowiadał coś o damach z towarzystwa! Czyż nie powiedziała mu: Zobacz, czem pan może być dla mnie!

Zaczerwioniony ze złości, szukał po kieszeniach i znalazł sześć luidorów, które rzucił na tacę. — Dziś jeszcze tamto wyszedłem, ale cóż będzie później?

Kiki machnęła ogonem, stanęła na tylnych łapkach i poszła ostrożnie do buduaru swej pani.

Niema w apliwości! Pies był tresowany!

Nigdy nie dowiedziała się Iza Chambreuil, w jaki sposób jej piesek doszedł do stu dwudziestu franków, ani też, dlaczego ją Jean Fullemoy od tej pory unikał.

Młody człowiek jednak podziwiał swego ojca i od tej pory ma pewny siebie, złośliwy uśmiech człowieka, który poznał już przekupstwo kobiet i fałsz miłości.

Krateczki sądowe.

Sprawcie mi garnitur, to się ożenie! zawołał, a gdy go odziano, zniknął.

Karnawał, jak wiadomo jest okresem, w którym osobnicy płci odmiennej zawie rają znajomość bliższą, iżby po wielkim poście czempredzej łączyć się w stadła małżeńskie.

Pan Piotr Kubiak, młodzieniec do wzięcia, do tańca i do różańca, poznał pewnej niedzieli na zabawie karnawałowej pannę Stefanję Gładysz.

Nomen — omen. Panna Stęcia w zupełności usprawiedliwiała nazwisko swoją buzią ładniutką i gładką, jak jabłuszko.

Młodzi od pierwsze wejścia uczyli się sobie afekt i zaczęło się obcowanie, rozumnie się plałoniczne w postaci randek, spacerów przy księżycu, uczęszczania do kina i t. p. Wreszcie pan Piotr zaproszony został przez rodziców panny Stefanji w celu wcale niedwuznacznym. Z miejsca się jej oświadczył, został przyjęty i nastąpiła szczęśna era narzeczeństwa. Rozpoczęły się gorączkowe przygotowania do ślubu, szycie wyprawy, kupowanie utensylów gospodarstwa domowego i t. d.

I oto nastał wreszcie dzień, będący koroną marzeń panny Stęci, tkliwie w głębi serduszka hołubionych. Wtedy jednak wyszedł na jaw fakt niebywały: pan młody nie posiadał ślubnego garnitur! Ale żeby tylko garnitur! Nie miał nawet koszuli, ani kołnierzyka, ani skarpetek, ani... I oświadczył wręcz, iż nie mając tych obowiązkowych szat obłubieńca ślubu nie zawrze.

Zapanowała konsternacja. Ślub odłożono, pomimo, iż wszystkie zapowiedzi już wyszły, panna Stefanja zaś z oszczędności swych sprawiła narzeczonemu elegancki czarny smokingowy garnitur, tu-

dzień bieliznę. Z nieukrywana przyjemnością pan Stefan odział się w te wspaniałe ści, z satysfakcją przejrzał się w zwierciadle, zagwizdał ciotkę, wykreślił się na obcasie i zniknął

Nie mam poprostu słów na opisanie rozpaczy panny Stefanji, gdy przekonała się iż ukochany jej bynajmniej nie miał zamiaru pójść z nią do ołtarza, tylko najzwyczajniej w świecie nabrał ją, tanim kosztem zdobywszy sobie garderobę. Nieutulona w swym żalu a jednocześnie pała jąca żądzą zemsty, zaskarżyła wiarołomcę do sądu pokoju o oszustwo. Wątpić jednakowoż należy, czy krok ten ukoł jej ból serdeczny i zapobiegł niebywałej kompromitacji wobec sąsiadek, ze smakiem rozfraszających sensację tę po maglach i sklepikach.

W dniu onegdajszym rozpatrywał sprawę przeciwko panu Piotrusiowi sędzia pokoju 2-go okręgu p. Thum.

Oskarżony do winy się nie przyznał, oświadczaając, iż o żadnym garniturze ślubnym ani bieliznie nic nie wie. Sędzia jednakowoż nie uwierzył wywodom Kubika i skazał go na 4 miesiące więzienia.

Sza—wicz.

Fruwające garnki.

(w) W dniu dzisiejszym powstała bójka między handlarzami kwiatów, mającymi swe stałe miejsce przy ulicy Przejazd. Przybyła na miejsce policja odpro-wadziła do komisariatu 4 uczestników bójki a mianowicie: braci Zdanowskich, oraz małżonków Jarkiewicz, silnie pokaleczonych rżucaniami garnkami.

Po spisaniu protokołu awanturnicy udali się do pogotowia, w celu opatrzenia ran.

to to wyszłoby mi na korzyść, a wy wiecie przecież, że moja korzyść, to także wasza. Czy myślicie, że ja inaczej byłabym jadła jego zniemawidzony chleb?

— Jesteś dobra dla nas, Chérisette. — odparł Mimo. — Masz naprawdę aniola za siostrę, Mirko mio... ale niedługo wszyscy zostaniemy bogaci i sławni. Śniło mi się w nocy, że już zacząłem malować arcydzieło, szare od tej wiecznej mgły tu tejszej.

— Ale czy masz teraz pieniądze, Mimo?

— Tak, mam! — i hrabia Sykypri wyjął dumnie osiem złotych monet francuskich z kieszeni. — Mielśmy dwieście franków złotych, gdyśmy przyjechali; drobne wydatki i kilka płócien pożarzyły dwie dwudziestofrankówki i teraz zostało nam jeszcze osiem. To przecież cały majątek! Wystarczy nam napewno dopóty, dopóki nie sprzedam „Apaszy“; pójdę z nim do handlarza już jutro zrana.

Spokój hrabiny Szulskiej rozwiał się; wiedziała dobrze z doświadczenia, jak długo osm sztuk monet złotych mogło wystarczyć. Gdyby Mirko nawet podwoił swoją czujność wobec ojca, nie będzie mógł zapobiec, że ten, niegajac chwilowe mu porywowi da złołą sztukę jaktemuś napótkanemu żebrakowi, którego mina lub opowiedziana historia go wzruszy. Inna znowu moneta złota mogła pójść na podarunek dla Mirki lub dla niej samej, — podarunek, który potem z nędzy trzeba zastawić za bezcen, aby kupić chleba. Hrabia Sykypri był straconym człowiekiem we wszystkim, co się tyczyło pieniędzy.

Dzień w Łodzi.

Co kradną?

(x) Z mieszkania Leona Janowskiego, zamieszkałego przy ulicy Zielonej 6, niewykryci dotąd sprawcy, po uprzednim otworzeniu drzwi podrobionym kluczem, skradli bieliznę i garderobę na sumę przeszło 500 złotych.

Szymańskiemu Andrzejowi, zamieszkałemu przy ulicy Pięknej 26, skradziono rower pozostawiony w bramie domu przy ulicy Piotrkowskiej 79.

Poszkodowany oblicza stratę na sumę stukilkudziesięciu złotych.

W dniu wczorajszym zgłosiła się do VIII Komisariatu P. P. Marianna Olszewska, zamieszkała przy ulicy Przedzalnianej 38 i zameldowała o kradzieży dokonanej przez mieszkańca tegoż domu niejakiego Aleksandra Kobisa, który korzystając z nieobecności domowników wszedł do mieszkania i skradł walizkę z bielizną wartości 150 złotych oraz 68 zł. gotówki, poczem zbiegł w niewiadomym kierunku.

Powiadomiona o dokonanych kradzieżach policja wszczęła energiczne poszukiwania.

Nieuczciwy czeladnik.

(w) Łączkowski Fiszel, krawiec, zamieszkały przy ulicy Ogrodowej 8, zgłosił się onegdaj w jednośnym Komisariacie P. P., gdzie zameldował o kradzieży dokonanej przez czeladnika niejakiego Czesława Bońca.

Nieuczciwy czeladnik, wykorzystując nieobecność majstra, skradł 60 złotych gotówki oraz różne rzeczy łącznej wartości 150 złotych, poczem zbiegł niezaaważony przez nikogo.

Odszukaniem zbiega zajęła się policja V Komisariatu.

Człowiek zwierzę.

(x) Wiktorja Mikula, mieszkanka domu przy ulicy Rybnej 14, zameldowała, że mieszkaniec tegoż domu niejaki Graf Władysław, dopuścił się kilkakrotnie gwałtu na osobie jej córki 14-letniej Stefanji.

Osoba zwyrodniałego osobnika zajęły się bliżej władze bezpieczeństwa.

—:s:—

Kolporter fałszywych monet.

(w) W dniu wczorajszym do V Komisariatu P. P. sprowadzono 14-letniego Mendla Freidenrajcha, za usiłowanie puszczenia w obieg fałszywej 2-złotówki.

Mendla zatrzymano w areszcie do czasu przeprowadzenia dochodzenia.

—:s:—

Z wycieńczenia.

(w) Onegdaj na ulicy Gdańskiej obok posesji Nr. 29, padła z osłabienia 27-letnia Janina Garlicka, bez stałego miejsca zamieszkania.

Przybyły lekarz pogotowia, po udzieleniu pierwszej pomocy, odwiózł Garlicką do Zbiorni Miejskiej, w stanie osłabionym.

—x—

Bez dowodów.

(x) W dniu wczorajszym funkcjonariusze IX Komisariatu P. P., aresztowali Walentynę Graczyk, bez stałego miejsca zamieszkania i dowodów osobistych, poszukiwaną przez Sąd Pokoju I i VII Okręgu.

Graczykową, która ma do odsiedzenia kilkutygodniowy areszt, przesłano do Ekspozytury Urzędu Śledczego.

—x—

Złodzieje grasują i po wsiach.

(x) Ubiegłej nocy zakradli się złodzieje do mieszkania Jana tryby, zamieszkałego we wsi Rogów, gminy Radogosz.

Złodzieje po wyważeniu drzwi skradli różne rzeczy przedstawiające wartość 700 złotych.

—XX—

RONIL NYLG.

5)

Dlaczego?

— Nie karć nas, Mentorko — odparł Mimo z ujmującym uśmiechem. — Mirce i mnie zdawało się, że słońce zaszło gdyż nas opuściła w czwartek. Poza to padał przez kilka dni deszcz i kanarek pani Dubois do reszty nadwyczerzył nasze nerwy. A Grisoldi, pomyśl sobie, znowu zaczął dawać czosnek do jedzenia, od czegośmy go tak długo odzwyczajali i zapach ten, rozchodzący się z jego garkuchni po wszystkich piętach zabijał wszelkie natchnienie. Nie mogłem malować, Chérisette, a Mirko nie mógł grać, powiedzieliśmy więc sobie: w ciemnej Anglii świeci przynajmniej słońce złotych włosów pojedziemy tam zdale od czosnku i kanaraka, a mgła da nam nowe pomysły i stwozymy cuda. Nieprawda, Mirko mio?

— Tak, pewnie, ojcze. — odparł chłopak i głos jego przeciągnął się płacząco. — Nie jesteś przecież zła na nas? Powiedz, że nie jesteś!

— Mój drogi, jakżebym mogła! Nie mogłabym nigdy gniewać się na mego Mirka, bez względu na to, coby uczynił! Jej ciemne oczy zatraciły dzikość pantery i zabłyśły niezwyczajną czułością.

— Boję się tylko, że wam tu nie będzie dobrze w Londynie i gdyby mój wuj się dowiedział, że jesteście tutaj, to musimy się wyrzec nadziei wydosłania czegokolwiek od niego. Powiedział całkiem wyraźnie, że jeżeli bym przyjechała sama i zamieszkała u niego przez kilka tygodni,

Jej własna miniaturowa renta, która pobierała po Szulskim, była zawsze już wybrana naprzód w formie zaliczki i spożrebowana przez rodzinę. Obiecała uroczyście swej zmarłej, a bardzo kochanej matce, że nigdy nie opuści swego małego przyrodniego brata.

Gdy swego czasu piękna żona ekscen trycznego Anglika Maurycyego Greya uciekla z palacu swego męża opodal Pragi z hrabią Mimo Sykypri, — poszła jej trzy nastoletnia wówczas córka za matką; obie zostały też wykreślone z listy członków rodziny. Maurycy Grey wyklął je, napisał testament, który pozbawiał je wszelkiego dziedzictwa i umarł niedługo potem, wskutek zatruć alkoholu. Brat pięknej pani Grey, — Francis Markrute, — także nigdy jej nie przebaczył. Nie chciał jej przyjąć, ani słyszeć o niej, nawet wtedy gdy urodziła już biednego Mirka i wyszła zamaż za hrabiego Sykypri.

Albowiem Markrute i jego siostra byli dziećmi tajnego morganatycznego małżeństwa jednego z suwerenów i Markrute nie mógł znieść myśli o hańbie swej Elinki. Kochał ją bardzo i to był może jedyny miękki rys w jego twardym jak stal charakterze. Gdy ją zhańbiono, zamarła w nim wszelka łagodność.

Hrabina Szulska siedziała przez chwilę w milczeniu, zaś Mirko i Mimo ciekawie przyglądali się jej twarzy, z której zdjęła woalke.

— A jeżeli nie sprzedasz „Apaszy“ — Mimo? Twoich pieniędzy nie nadeślą przed Bożem Narodzeniem, moje zaś są już wydane aż do stycznia. Teraz nadchodzi zima a chłód szkodzi Mirce. Co więc?

Mimo wstał i rozłożył z feafralnym gestem ramiona.

— Niemożliwe! — rzekł. — Muszę sprzedać „Apaszy“, a prócz tego, jeżeliby się nawet nie dało sprzedać obrazu... to powiadam ci, że ta szara mgła podnieca moją imaginację i daje mi nowe, dziwne pomysły... dwie postacie, które się spotykają we mgle... Ach, to wspaniała myśl! to musi mi przynieść sukces!

Mirko objął szyję siostry i całował ją w policzki, szepcząc jej pieszczotliwe słowa do ucha. Dwie duże łzy zawisły nagle na rzesach Zary Szulskiej i oczy jej nabrały gołębiej łagodności.

Wyjęła swój pugilares i włożyła do malej ręki Mirki dwie złote monety i kilka szylingów srebrem.

— Schowaj to na wypadek naglej potrzeby — rzekła. — To wszystko, co posiadam; wkrótce powinnam znaleźć wyjście z tej sytuacji. Muszę już odejść. Gdyby mój wuj się dowiedział, że my się tutaj spotykamy, nie mogłabym wam może więcej dopomóc.

Odprowadzili ją do Grosvenor Street i tu, ociągając się, pożegnali się ostatecznie. Przystanęli i pafrzyli za nią gdy szybkim krokiem przebiegała przez plac między samochodami i znikła. Następnie objął z opuszczonymi głowami poszli wolno do omnibusu, który miał ich zawieźć w pobliże ich nędznego pokoiku na Neville Street.

D. c. n

—:—:—:—:—:—:—:—

Pod znakiem sensacyjnych spotkań.

D. F. C. i „Sparta“ przyjeżdżają do Łodzi.

Sportowcy łódzcy nie mogą w roku bieżącym narzekać na brak pięknych, emocjonujących spotkań piłkarskich. Po szeregu sensacyjnych zawodów półfinałowych o mistrzostwo Polski i pobycie w Łodzi czołowych drużyn wiedeńskich, Hakoahu i Simmeringu, przychodzi obec nie kolej na dalsze zawody międzynarodowe.

Zbliżający się miesiąc sierpień obfito wać znów będzie w szereg zawodów pier wszorzędnej wagi, 1-go i 2-go grać będzie w Łodzi jedna z czołowych drużyn praskich D. F. C., drużyna złożona z Niemców, mieszkających stale w Czechosłowacji. W tydzień później zawita do nas jedna z najsilniejszych drużyn kontynentu, pogromczyń mistrza świata Urugwaju, praska Sparta, dzierzająca już od lat w swych dłoniach zaszczytny tytuł mistrza Czech. Nie zdążymy jeszcze ochłonąć z wrażeń z tych zawodów, a już w tydzień później urządza zarząd Łódzkiego Związku Okręgowego Piłki Nożnej mecz międzymiastowy Łódź — Poznań. Poznań zajmuje obecnie w sporcie polskim przodujące miejsce Jego mistrzowska drużyna Warta, z której graczy składa się przeważnie reprezentacja, jest, po lwowskiej Pogoni, najlepszą drużyną futbolową w Polsce.

Drużyny czeskie są w Łodzi naogół mało znane. W ostatnich czasach gościły u nas tylko prowincjonalny zespół Pardubice i stołeczna Viktorja Żiżków. To też z uznaniem powitać należy fakt zakontraktowania przez Ł. K. S. dwóch najsilniejszych drużyn polskich. Klasa drużyn czeskich nie ustępuje w niczym drużynom Austrii i Węgier, a nawet je przewyższa.

Bieg kolarski dookoła Polski.

Kolarstwo należy w Polsce do najpopularniejszych gałęzi sportów. Z dniem każdym powstają w różnych miastach nowe stowarzyszenia, które obrały sobie jako cel uprawianie i propagowanie sportu kolarskiego. Zawody kolarskie urządza się w Warszawie i Łodzi ściągają tłumy publiczności. Taką frekwencją nie cieszą się nawet najciekawsze mecze piłkarskie.

Również i pod względem wartości sportowej nie ustępuje kolarstwo innym sportom. I tak dzięki zwycięstwom naszych kolarzy na Olimpiadzie zawisł sztandar Polski na maszcie olimpijskim w Colombes.

Całym tym ruchem kieruje Polski Związek Towarzystw Kolarskich, grupujący o koło siebie wszystkie stowarzyszenia sportowe na terenie Rzeczypospolitej, uprawiające sport kolarski.

Związek ten wykazuje ogromną ruchliwość. Po zorganizowaniu mistrzostw Polski na szosie i torze przystępuje on obecnie do urządzenia imprezy naprawdę gigantycznej, biegu „Dookoła Polski“. Bieg ten, który rozpocznie się w dniu 26 b. m. w Warszawie trwać będzie 7 dni i zakończony zostanie również w Warszawie. Trasa biegu, wynosząca 1500 km prowadzi z Warszawy przez Poznań — Kraków — Lwów z powrotem do Warszawy. W latach następnych będzie trasa biegu stopniowo powiększana, tak, że z czasem bieg ten w niczym nie będzie ustępował rozgrywanemu obecnie we Francji słynnemu biegowi „Tour de France“.

W biegu tym wezmą udział nasze najznakomitsze „asy“ kolarskie, których dokładny przegląd mieliśmy na odbytym w dniu 12 b. m. mistrzostwie szosowym. Prócz tych zawodników mają też wziąć udział bezkonkurencyjny w Polsce Höchstman, były długoletni mistrz Polski, który w ostatnim mistrzostwie nie brał udziału i faworyt warszawskiej publiczności sportowej, nasz olimpijczyk Józef Lange. (s)

Charakterystyczną cechą zespołów czeskich jest ich gra produktywna, choć i o kombinacji nie zapominają. W przeciwieństwie do drużyn wiedeńskich, które za wyjątkiem Hakoahu doprowadzają grę na efekt wprost do przesady, wzdrażając się wprost przed strzeleniem bramki, prądrużyny czeskie do uzyskania jaknajwiększego rezultatu. Nie znaczy to jednak aby drużynom czeskim nie zależało na wykazaniu w pełni swych umiejętności technicznych i kombinacyjnych, w których nie ustępują one swym kolegom wiedeńskim. Próbkę gry czeskiej podziwiali lo

dzianie w roku ubiegłym podczas pobytu w Łodzi Viktorji Żiżków, która pokonała naszego mistrza w stosunku 9 : 0.

Spartę praską podziwiała już nasza starsza generacja sportowa w latach przedwojennych, gdy to Czesi grając trzykrotnie z reprezentacją Łodzi, którą pokonał dwucyfrowo, pokazali grę, jakiej w mieście naszym jeszcze nie widziano. Jak więc widać z tego Czesi byli jednymi z pierwszych, którzy nas w piłkę nożną grać nauczyli. Bliższe szczegóły dotyczące tych sensacyjnych meczów, jak i drużyn czeskich podamy w swoim czasie.

Kącik dla pań.

Pod znakiem żabotu.

Paryż, 21 lipca 1925 r.

Dzisiaj powróciłam do Paryża — i od razu ze wszystkich okien wystawowych uśmiechnął się do mnie wszechwładny, fa skawie nam panujący żabot. Gdzie się ruszyć — gdzie spojrzeć — ujrzyś fale, dra perje, pliski i faldziki żabotu. Koronkowy tiulowy, jedwabny, batystowy — wabi Cię nieodparcie, póki nie wejdziesz do magazynu i wśród istnej powodzi falba-

czkach ludwikowskich, po powłóczy- stych, ściśniętych w talii sukniach z przed lat piętnastu — sfrunął, niby motyl, na krótkie, proste, młodzieńcze sukienki Twe dzisiejsze, piękna moja Pani. Wystar cza mi, że sfrunął, że jest prześlizgnięty i że gotowa jestem posłać go do doktora Woroncowa, gdyby się poczuł starym i chciał ustąpić pola innemu ulubieńcowi mody.

Niebieska kwiecista sukienka muslinowa. Biały krepdeszynowy kołnierzyk, żabot i mankietki zakończone niebieską wypustką.

Lila perwence bluzka z krep-de-Chine łączona z białą kloszową spódniczką. Wielki biały kołnierzyk — żabot z krep-chiffon i także mankietki z falbankami. (Model Drecolla).

nek i fryzek nie dobierzesz sobie tego, który zda się czekał oddawna na ciebie.

Triumfalnie, niby zdobytą chorągiew, zawieszasz go na piersi — i spokojnie już a śmiało wychodzisz na ulicę, nie zwracając więcej uwagi tłumy — brakiem żabotu.

Nie chcę badać, skąd i dlaczego przyszła ta moda, ani dociekać, jakim zrządzeniem losu żabot — po aksamitnych fra-

Zacząło się to od kamizelek, wszytych w suknie, gładkich lub plisowanych, sztywne, o męskim wyglądzie, niesłusznie tak owacyjnie przyjętych.

Tej wiosny zaczęłyśmy pokrywać kamizelec rzędami walansjenki potem po stanowiłyśmy kamizelki nie wszywać, a tylko przytwierdzić przez środek gwiazd kami — a wreszcie z wolna zastąpiłyśmy ją żabotem, uroczy, stylowym, kobie-

cym, kokieferyjnie powiewnym żabotem. Po za ogólną radą, brzmiącą: „Noś żaboty“, przyjmij, miła Pani, szereg szczegółów — kiedy i jakie nosić żaboty?

Do jedwabnej sukienki, najciemniejszej z posiadanych przez Ciebie, weź, piękna Pani, zupełnie stylowy, koronkowy, wielki żabot. Jeśli rękaw sukni długi — nie zapomnij o takiejże koronkowej fryzje. Blondyny, walansjeny, cienkie llofiskie koronki najlepiej nadają się do tego celu.

Przy czarnej sukni, skromnej, spacerowej i dla pań starszych, siwowłosych, ładnie wygląda krepdeszynowy biały żabot z czarną wypustką również krepdeszynowa do jedwabnej, a z woskowanej wstążeczki do wełnianej sukienki.

Jako zakończenie białego kołnierzyka, ręcznie haftowanego w zęby, ładnie wygląda lekki żabocik plisowany

Potrójny żabot z prawdziwej Valenciennes, stylowy i bogaty, stroi jedwabne popołudniowe tualety.

Beer wystawił spacerowy kotel z kasy beige rozszytej pasami z kash z zielono-liege szachownic, Kołnierzyk, falbanki u rękawów i długi żabot z białego organdi. Żabot przybrany zielonymi szklanymi guzikkami.

Do kwiecistych powiewnych szat krepdeszynowy lub organdi oszyty koronką żabot powinien stanowić zakończenie wielkiego kołnierza w formie berty lub Marie-Antoinette. Przy jednokolorowej sukience możemy dać wypustkę tego samego koloru, ale zasadniczo jestem zwolenniczką żabotów, białych i tylko białych. Są one najładniejsze i najpraktyczniejsze, bo nigdy nie mamy pewności, czy w wypustce nie przyczaił się złośliwy chochlik i nie „puści“ w praniu. A przecież żabot musi być lilijnie biały, zawsze świeży, wiecznie prany.

Do wieczorowych stroi widziałam wspaniałe żaboty z prawdziwej koronki w dwóch kolorach. Brzegi równe były zaszyte, a żabot ułożony tak, że w jednej fa li jeden, a w drugiej drugi kolor był widoczny. Biała i czarna koronka oraz vieux-rose i ecru cudownie w tym połączeniu wyglądały.

Na klapy pał i żakietów wyrzucamy tiulowe, krepdeszynowe lub etaminowe żaboty, oszyte koronką lub z mereżkowym brzegiem. Mogą pokrywać obie klapy albo tylko jedną.

Urozmaiceniem są wielkie kołnierze, przykrojone tak, że z przodu falują się i opadają miękko. Małeńskie żabociki, wfa ściwie kokardki z jedwabiu lub tiulu, przybranego walansjenką, stanowią ulubione tło do broszki. Ośmielię się przepowiedzieć powrót motyli z prawdziwej koronki — faworytów z przed lat piętnastu. Piękna Pani! Jeśli jeszcze nie wyjechałaś na wywczas — poszperaj w szafach i szufladach wśród wspomnianych gałęziaków — a jeśli znajdziesz koronki — zabierz je z sobą. Moda się powtarza, a teraz jest jej faza najurodzawsza — koronkowa.

Varsoienne

Życie ekonomiczne.

Wzajemne uprawnienia obywateli na podstawie polsko-francuskiej konwencji handlowej.

Zawarta między Polską i Francją konwencja handlowa, podpisana w dniu 26-go czerwca br. ratyfikowana i ogłoszona teraz przez nasze czynniki rządowe, oprócz postanowień dotyczących wzajemnej wymiany towarów w kilku końcowych artykułach reguluje również prawa obywateli obu państw przebywających i przyjeżdżających na terytorjum drugiego państwa. Jak w całej konwencji tak i pod tym względem zastosowano zasadę największego uprzywilejowania, jako bezwzględnie obowiązująca wobec żaden obywatel państwa polskiego we Francji i naodwrot nie może być gorzej traktowany niż obywatel państwa najbardziej uprzywilejowanego.

W szczególności obywatele obu państw mają swobodę w załatwianiu swoich spraw bądź osobiście, bądź przez swoich pośredników wedle własnego wyboru, podlegają tylko tym ograniczeniom, które przewidują ustawy i rozporządzenia. Nie będą oni więc zmuszeni do żadnej obowiązkowej służby, w armji, w strażach, ani milicjach narodowych, jak również będą wolni od wszelkich opłat, należonych zamiast służby wojskowej, a także od wojskowych osobistych świadczeń i rekwizycji. Natomiast na równi z krajowcami będą podlegali rekwizycjom wojskowym, odnoszącym się do dóbr ruchomych lub nieruchomych, które w kraju posiadają, jak również ciężarom kwaterek wojskowych.

Spółki cywilne lub handlowe, utworzone zgodnie z ustawami jednego z obu państw, mogą osiedlać się na terytorjum tego państwa, nabywać, posiadać lub dzierżawić nieruchomości i wykonywać tam swoje prawa lub przemysł mając równocześnie zapewniony „swobodny i łatwy dostęp do sądów obu krajów”. Spółki te nie mogą także podlegać innym ani wyższym opłatom, kontrybucjom i daninom skarbowym, jakie są nałożone na spółki krajowe. Podatek od kapitału, dochodu lub zysków, będą opłacały spółki tylko od części kapitału spółkowego, inwestowanego na terytorjum drugiego państwa.

Kupcy, fabrykanci i inni przemysłowcy jednego z obu krajów, posiadający odpowiednie legitymacje i świadectwa przemysłowe, wydane przez własne władze państwowe, mogą osobiście lub za pośrednictwem podróżujących czynić zakupy u kupców, producentów albo w publicznych lokalach sprzedaży drugiego państwa, bez żadnych specjalnych opłat, a również mogą przyjmować zamówienia na podstawie własnych próbek. Komitwożerowie, przedstawiający domy handlowe polskie i francuskie, zaopatrzeni w legitymacje mają wzajemne prawo mieć przy sobie próbki lub wzory, które przez obie strony są zwolnione od opłat przywózowych i wywózowych, pod warunkiem, że te przedmioty, jeżeli nie zostaną sprzedane będą wywiezione w przepisowym terenie, i że tożsamość przedmiotów przywiezionych i z powrotem wywiezionych nie będzie wątpliwa. Obywatele obu państw, udający się na jarmarki lub targi na terytorjum drugiego kraju w celu wy-

konywania tam swego handlu, będą wzajemnie traktowani jak krajowcy, skutkiem czego będą też podlegali tylko tym opłatom, jakie są pobierane od własnych obywateli.

Tak samo i przedsiębiorstwa emigracyjne, uprawnione do wykonywania działalności w jednym z dwóch krajów mają korzystać na terytorjum drugiego kraju z tych samych „praw, przywilejów, swobód i wyjątków”, co podobne przedsiębiorstwa państwa najbardziej uprzywilejowanego i wyznaczać mogą na oficjalnych przedstawicieli tak obywateli polskich, jak i francuskich. Agen-

Obecny stan polsko-niemieckiego zatargu celnego.

Pisma niemieckie nazywają zatarg go spodarczy z Niemcami otwarcie wojną celną. Trudno zresztą w obecnym momencie dać mu inną nazwę. Po wstrzymaniu przez Niemcy pozwoleń na wwóz węgla polskiego. Polska musiała odpowiedzieć zakazem przywozu pewnej ilości towarów z Niemiec, aby ratować swój bilans handlowy. Niemcy natomiast, zapominając o zakazie węgla, uznały kroki obronne, poczynione przez Polskę za rozpoczęcie wojny celnej. Wydały bowiem szereg daleko idących zarządzeń. Od 6 lutego wprowadzono: 1. wprost prohibicyjne cło od żyta, jęczmienia, ziemniaków, warzyw, świń, mięsa, jaj, drzewa obrabione go, maki, produktów naftowych, beczek, różnych wyrobów żelaznych i cynkowych, cynku wałcowanego; 2. zakazy wwozu szeregu towarów dotychczas wolnych od przywozu do Niemiec, a więc drzewa (z wyjątkiem surowego), surowca żelaznego, żelaza i stali, blachy, drutu, różnych wyrobów żelaznych i stalowych i 3. wydawanie pozwoleń na wwóz towarów reglamentowanych zostało zastrzeżone oraz wszelkie udzielone już pozwolenia i niewykorzystane zostały cofnięte.

Ponadto dowiadujemy się z gazet niemieckich, że z datą ważności 18 lipca za stosowano dalsze zakazy przywozu dla produktów naftowych i wszelkich olejów mineralnych. Polska, ze zrozumiałych powodów, zmuszona została odpowiedzieć nową listą zakazów (Dzien. U. nr. 69).

Walka więc poważnie zaostrzyła się i trudno w obecnym momencie przewidzieć jej zakończenia.

Stosunki handlowe z Niemcami zeważają się ciągle. Polska stosuje tutaj tylko metode obronna i dotychczasowe zakazy są raczej pozytywne, gdyż dotyczą towarów albo produkowanych w kraju, albo też takich, które można z zupełną łatwością sprowadzić z innych krajów. W każdym razie nie mogą one być szkodliwe dla normalnej pracy wytwórczej. Tego nie można powiedzieć o zarządzeniach niemieckich. Wprowadzono stawki celne za kazowe dla towarów tam niezbędnych, czasowo nawet zwolnionych od cła.

W stosunku do płodów rolnych, stawki te mogą mieć znaczenie dopiero po żniwach, gdyż obecnie Polska płodów rolnych nie wywozi. Zakazy przywozu dotkną przedewszystkiem G. Śląsk, a więc kapitały niemieckie i polskiego robotnika. Nie wątpimy jednak, że potrafimy umieścić znaczną część wytwórczości Śląska na rynku krajowym i zagranicznym. Być może przy tej okazji kapitały niemieckie mogą być zachwiane, ale przeciwko walce Niemiec z kapitałami niemieckimi nie mamy — raczej możemy skonstatować

PRODUKCJA BAWELNY W ROSJI.

Na całym terenie ZSSR na kampanię bawelnianą w r. 1925/26 jest projektowane zasianie bawelną 610 tys. dziesięcin, z czego 485 tys. dziesięcin przypada na Azję Środkową, a 125 tys. na Turkiestan. Plantacje te mają dać około 34 milj. pudów bawelny surowej.

Oprócz tego Sowjety mają zamiar zakupić bawelny w Persji, Chinach i Argentynie.

Hość przędzy bawelnianej, jaka ma

ci emigracyjni zaś będą, niezależnie od portu załadowania emigrantów, korzystali z traktowania, przyznanego krajowcom we wszystkim, co dotyczy prawnień, opłat i innych ułatwień.

Przypuszczać należy, że w związku z ulgami celnymi i innymi ułatwieniami dotyczącymi wzajemnych stosunków handlowych polsko-francuskich i uprawnień obywateli obu stron — ruch handlowy między Polską i Francją ożywi się w znacznym stopniu, zwłaszcza, iż obecne stosunki polsko-niemieckie działają aż nadto sprzyjająco w tym kierunku.

wać tę walkę z zadowoleniem.

Niezbędna jest tutaj tylko przezorna polityka Rządu Polskiego, któraby ułatwiła przesunięcie stanu posiadania z rak niemieckich w ręce polskie, czy też kapitałów zagranicznych niemieckich. Ten proces powinien być przeprowadzony i obecny zatarg zapewne go przyspieszy. Niemcy tutaj zagrali w otwarte karty. W okresie plebiscytu dowodzą, że Śląsk jest im niezbędny jako uzupełnienie organizmu gospodarczego. Dzisiaj stwierdzają że mogą się bez niego obejść. Dla Polski Górny Śląsk jest niezbędny. Jeżeli dotychczas nie mogła zużyć całej produkcji tej dzielnicy, to tylko wskutek przejściowych trudności gospodarczych. W najbliższych latach spożycie wzrośnie wraz ze wzrostem kapitałów i zakończeniem przesilenia gospodarczego.

Rokowania pomimo wszystko trwają nadal i należy przyznać, że Polska czyni bardzo wiele, aby nie stać się przyczyną zerwania rokowań. W stosunku do węgla zmniejszyła swe żądania do 350,000 tonn kontyngentu miesięcznego, dopuszczono do wwozu do Niemiec. Poniżej tej granicy trudno już pójść Polsce. Niemcy opierają się przy kontyngencie 100 tys. tonn, co jest dla Polski bez znaczenia i niema mowy, aby za tę cenę można było dawać jakiegokolwiek ustępstwa.

Wyraźne jest również ze strony Niemiec szykanowanie naszego wwozu bydła i mięsa za pomocą przepisów weterynaryjnych. Tutaj też Niemcy nie chcą iść na jakiegokolwiek ustępstwa. Traktat więc bez tych ustępstw dla Polski traci poważnie na znaczeniu. Jednym słowem za nic chcieliby Niemcy uzyskać od Polski koncesje gospodarcze daleko idące, a ponad to polityczne, które delegacja polska powinna odrzucić bez dyskusji, jako wycho-dzące po za ramy traktatu handlowego.

Wszystkie te szykany niemieckie nie powinny nas przerażać. Dowodem tego może być bilans Banku Polskiego za pierwszą dekadę lipca wykazujący wzrost za pasu walut obcych o 3,3 milj. złotych. Wstrzymanie wywozu węgla do Niemiec nie stało się powodem zwiększenia niedoboru bilansu handlowego. Przeciwnie bilans ten osiąga równowagę dzięki wstrzymaniu przywozu z Niemiec. Należy również zaznaczyć, że od 6 lipca już działały zakazy niemieckie jednak bez wpływu na nasz bilans handlowy. Przewidywania nasze zaczynają się sprawdzać. Wojna celna powinna Polsce przynieść więcej korzyści, niż strat i to powinno nas skłonić do utrzymania naszego stanowiska, że traktat może być zawarty na drodze wzajemnych równoznacznych ustępstw.

Z. M.

Notowania złotego polskiego.

Za 100 złotych: Londyn 25.40, N. York 19.25, Zurych 98.62, Praga 647, Berlin 79.45 — 80.15, Gdańsk 98.80 — 99.06, telegraficzna wypłata na Warszawę 98.80 — 99.06, Wiedeń czek 135.15 — 135.65, banknoty 134.50 — 135.50.

Londyn. Notowania końcowe. N. York 4.86 1/8, Francja 103.20, Belgja 105.10, Włochy 132.18, Szwajcaria 25.03, Hiszpanja 33.57, Portugalia 2.46, Holandia 12.09 1/2, Danja 22.37, Norwegja 26.77, Szwecja 18.07, Helsingfors 192.75, Niemcy 20.42, Austria 34.55, Praga 164, Warszawa 25.40, Rumunja 1.010, Montreal 4.85 15/16.

Paryż. Notowania końcowe. N. York 21.269, Belgja 98.12, Hiszpanja 307.87, Włochy 77.90, Holandia 853, Norwegja 385.50, Szwecja 572.

Gdańsk. Notowania końcowe. 100 złotych: 98.80 — 99.06, Londyn 25.20 3/4 — 25.22, Zurych 100.62 — 100.88, Warszawa 98.80 — 99.06

Nowy York. Gielda pieniężna. Londyn 4.86 1/8, tendencja mocna, Paryż 4.71, Bruksela 4.625, Rzym 3.665, Madryt 14.46, Bern 19.425, Amsterdam 40.17, Sztokholm 26.90, Chrystiania 18.08, Kopenhaga 21.64, Praga 2.96 1/4, Berlin 23.80, Wiedeń i Budapeszt 0.0014, Belgrad 1.76.00, Afeny 1.56, Buenos Aires 3.40 3/8, Rio de Janeiro 11.50, Londyn weksle 60-dniowe 4.81 5/8, na okaziciela 4.83 3/4, Montreal 4.83 3/4.

Kopenhaga. Londyn 22.40, N. York 4.62, Hamburg 109.75, Paryż 22, Antwerpja 21.60, Zurych 89.75, Amsterdam 17.20, Sztokholm 124.10, Oslo 83, Helsingfors 11.66, Praga 13.70.

Sztokholm. Londyn 18.08, Berlin 0.88.00, Paryż 17.70, Bruksela 17.35, Szwajcaria 72.30, Amsterdam 149.50 m., Kopenhaga 80.75, Oslo 67.75, Waszyngton 3.72, Helsingfors 9.40, Praga 11.10.

BAWELNA.

Nowy Orlean, 22 7. Bawelna. Loco 23.50, styczeń 23.19, marzec 23.40, maj 23.48, lipiec 23.09, październik 23.01.

Liverpool, 22 7. Bawelna. Styczeń 12.53, maj 12.62, październik 12.65.

Brema, 22 7. Bawelna 27.50

N. York, 22 7. Bawelna. Dowóz do port. Atl. i Gofu 2.000, wywóz do Angli 2.000, wywóz na kontynent 1.000.

Loco 24.10, październik 23.60 — 23.61, grudzień 23.77 — 23.78, styczeń 23.18 — 23.19, marzec 23.50 — 23.50, kwiecień 23.63 — 23.63, maj 23.76 — 23.79, lipiec 23.33 — 23.33, sierpień 23.30 — 23.30, wrzesień 23.45 — 23.45.

Polscy robotnicy w Rumunji.

Ostrożność w zawieraniu kontraktów wskazana.

Z Bukaresztu donoszą:

Przy rozszerzaniu, założonych tutaj przez polskich przemysłowców fabryk sukna dało się zauważyć zwiększenie zapotrzebowania wykwalifikowanych polskich robotników i majstrów tkackich. Tu tejsze fabryki znając polskiego fachowca bardzo chętnie sprowadzają polskich tkaczy, których przybyły większe ilości do Bukaresztu i okolicy i do fabryki w Buhusi, gdzie został utworzony specjalny polski oddział, produkujący ten sam rodzaj towarów co w Łodzi. Rząd rumuński nie stawia trudności przeciwko przyjazdowi tych fachowców. Zarobki polskich robotników włókienników są bardzo rozmaite, minimalne jednak wynoszą około 800 lei tygodniowo prócz mieszkania i opału; majstrzy zarabiają od 5000 do 12000 lei miesięcznie. Pomimo pytu na polskich fachowców tkaczy nie wskazanem jest jednak przyjeżdżanie tych robotników do Rumunji bez uprzednio zawartego pisemnego kontraktu w Polsce.

